

ingediend op **2122** (2023-2024) – Nr. 2
23 april 2024 (2023-2024)

Amendementen

op het voorstel van resolutie

van Philippe Muyters, Peter Van Rompuy, Willem-Frederik Schiltz,
Annick De Ridder, Robrecht Bothuyne en Sofie Joosen

over het openen van de politieke dialoog
met de Europese Commissie
over de concurrentiekracht
van de Europese en Vlaamse industrie

Documenten in het dossier:
2122 (2023-2024) – Nr. 1: Voorstel van resolutie

AMENDEMENT Nr. 1**voorgesteld door Staf Aerts, Björn Rzoska en Mieke Schauvliege****Het opschrift vervangen door wat volgt:**

"Voorstel van resolutie over het openen van de politieke dialoog met de Europese Commissie over het concurrentievermogen en de leidende rol van de klimaatneutrale industrie in Vlaanderen en de EU binnen het kader van de Green Deal".

VERANTWOORDING

Het voorstel van resolutie komt als antwoord op het 'Green Deal-plan voor de industrie: een leidende rol voor de klimaatneutrale industrie van de EU' van de Europese Commissie en de visienota van de Vlaamse Regering die daar als reactie op volgde (*Parl.St.* VI.Parl. 2022-23, nr. 1569/1). Door zowel in het opschrift als in de uitwerking van het voorstel van resolutie delen van het plan van de Europese Commissie te hernemen, maar daarbij veelal onderdelen over de Green Deal en klimaatneutraliteit te schrappen, geven de indieners van het voorstel van resolutie de indruk juist de essentiële onderdelen van de Green Deal en het streven naar een klimaatneutrale industrie op te geven. Dat zou vanzelfsprekend een volstrekt verkeerd signaal zijn en op termijn de industrie ten dode opschrijven. Want, zoals de Europese Commissie terecht stelt bij de toelichting van haar strategie: "Het Green Deal-plan voor de industrie is erop gericht het concurrentievermogen van de klimaatneutrale industrie van de EU te vergroten en een snelle transitie naar klimaatneutraliteit te ondersteunen. Het plan heeft tot doel een omgeving te scheppen die gunstiger is voor het opschalen van de capaciteit van de EU om de klimaatneutrale technologieën en producten te fabriceren die nodig zijn om de ambitieuze klimaatdoelstellingen van Europa te halen. Het plan bouwt voort op eerdere initiatieven en steunt op de sterke punten van de eengemaakte markt van de EU, als aanvulling op de lopende inspanningen in het kader van de Europese Green Deal en REPowerEU."

Het zou dus fundamenteel verkeerd zijn om die elementen weg te laten uit het voorstel van resolutie.

AMENDEMENT Nr. 2**voorgesteld door Staf Aerts, Björn Rzoska en Mieke Schauvliege**

In het eerste streepje, 4°, op de tweede regel, het jaartal "2013" vervangen door het jaartal "2023".

VERANTWOORDING

Met dit amendement wordt een feitelijke fout rechtgezet.

AMENDEMENT Nr. 3**voorgesteld door Staf Aerts, Björn Rzoska en Mieke Schauvliege****Aan het eerste streepje een punt 6° toevoegen, dat luidt als volgt:**

"6° de elementen van de 'Green Deal Industrial Plan for the Net-Zero Age' die al werden goedgekeurd, zoals de Net-Zero Industry Act, de Critical Raw Materials Act en de hervorming van het ontwerp van de elektriciteitsmarkt;"

VERANTWOORDING

Het voorstel van resolutie lijkt op dit moment op een paar elementen na meer dan een jaar geleden geschreven te zijn, voordat belangrijke delen van het plan van de Europese Commissie waarop het reageert al in wetgevende initiatieven op Europees niveau zijn omgezet.

Uit de toelichting van het voorstel van resolutie blijkt dat ook. Daarin wordt besloten: "Het Vlaams Parlement verzoekt de Vlaamse Regering om tijdens het Belgische voorzitterschap van de Raad van de Europese Unie alles in het werk te stellen om een integraal en geïntegreerd industriebeleid te realiseren en daarover een politieke dialoog met de Europese Commissie op te starten." Dat is een vraag die normaal niet gesteld wordt nadat het voorzitterschap al voor twee derde voorbij is.

Dit amendement heeft dan ook de bedoeling op zijn minst duidelijk te maken dat het Vlaams Parlement weet wat er het voorbije jaar op Europees niveau besloten is, om de geloofwaardigheid van het parlement in zijn relaties met de Europese Commissie niet geheel te ondermijnen.

AMENDEMENT Nr. 4

voorgesteld door Staf Aerts, Björn Rzoska en Mieke Schauvliege

In het tweede streepje, 2°, op de eerste regel, tussen de woorden "de hoge energieprijzen" en de woorden "en de tekorten aan grondstoffen" de zinsnede ", het stikstofbeleid van de Vlaamse Regering" invoegen.

VERANTWOORDING

In de huidige analyse ontbreekt de aandacht voor een van de belangrijkste punten – zo niet hét belangrijkste punt – van onzekerheid voor de vergunningszekerheid van industriële ondernemingen in Vlaanderen, met name het voortdurende uitstelgedrag, geruzie en juridisch zeer twijfelachtig wetgevend werk met betrekking tot het stikstofbeleid, dat er niet in slaagt de natuur afdoende te beschermen én dat tegelijkertijd landbouw en industrie in de onzekerheid houdt.

AMENDEMENT Nr. 5

voorgesteld door Staf Aerts, Björn Rzoska en Mieke Schauvliege

Aan het tweede streepje een punt 6° toevoegen, dat luidt als volgt:

"6° er al te vaak een artificiële tegenstelling wordt gecreëerd tussen industriebeleid en bescherming van de natuur, en dat pleidooien voor een veerkrachtige Europese en Vlaamse industrie op geen enkele manier ten koste mogen gaan van noodzakelijke maatregelen ter bescherming van de natuur, zoals het voorstel tot zogenaamde Natuurherstelwet waarin wordt opgeroepen tot bindende doelstellingen voor het herstel van aangetaste ecosystemen, met name die met de meeste mogelijkheden om koolstof af te vangen en op te slaan en de gevolgen van natuurrampen te voorkomen en te beperken;"

VERANTWOORDING

De Europese natuur is in een alarmerende staat van achteruitgang met meer dan 80 procent van de habitats in slechte staat op Europees niveau. In Vlaanderen is dat een trieste 93 procent. Dat uit zich onder meer in een dramatische achteruitgang van essentiële diersoorten, van weidevogels tot bestuivende insecten. Het zou getuigen van een grote kortzichtigheid om te denken dat er duurzame economische welvaart gecreëerd kan worden in een ecologische woestijn. Het herstellen van wetlands, rivieren, bossen, graslanden, mariene ecosystemen en de soorten die ze herbergen, zal helpen om:

- de biodiversiteit te verhogen;
- de diensten die de natuur gratis aanbiedt veilig te stellen, zoals het reinigen van het water en de lucht, het bestuiven van gewassen en de bescherming tegen overstromingen;
- de opwarming van de aarde tot 1,5 graden Celsius te beperken;
- de veerkracht en strategische autonomie van Europa op te bouwen, natuurrampen te voorkomen en de risico's voor de voedselzekerheid te verminderen.

AMENDEMENT Nr. 6

voorgesteld door Staf Aerts, Björn Rzoska en Mieke Schauvliege

In het vierde streepje, tussen de zinsnede “een sterk industrie- en innovatie-beleid,” en de zinsnede “een goed functionerende interne markt,” de woorden “heldere en ambitieuze klimaat- en duurzaamheidsdoelstellingen en” invoegen.

VERANTWOORDING

Elke versterking van de concurrentiekracht van de Europese en de Vlaamse industrie kan op termijn alleen succesvol zijn als ze geënt is op respect voor de planetaire grenzen en de internationale verbin-tenissen waar zowel Vlaanderen, België als Europa zich toe verbonden heeft. In het recente verleden werd al te vaak gezien hoe andere regio's van de wereld een concurrentieel voordeel uitbouwen op het vlak van groene technologie door heldere en ambitieuze doelstellingen.

AMENDEMENT Nr. 7

voorgesteld door Staf Aerts, Björn Rzoska en Mieke Schauvliege

In het vijfde streepje, tussen de woorden “met inachtneming van” en de zinsnede “sociale en ecologische voorwaarden,” de woorden “bindende en afdwingbare” invoegen.

VERANTWOORDING

De afwezigheid van reële afdwingbaarheid van de zogenaamde ‘Trade en Sustainable Development’-elementen in Europese handelsakkoorden leidt tot een negatieve druk op sociale verworvenheden en op maatregelen ter bescherming van natuur en klimaat, en leidt bovendien tot een oneerlijk concurrentievoordeel voor bedrijven en landen die minder stringente arbeids- en milieuvoorwaarden hanteren.

AMENDEMENT Nr. 8

voorgesteld door Staf Aerts, Björn Rzoska en Mieke Schauvliege

In het zesde streepje, op de derde regel, tussen de woorden “versoepeling van staatssteunkaders” en de woorden “ingaat tegen” de zinsnede “, in combinatie met een te beperkte budgettaire bevoegdheid van de instellingen van de Europese Unie om zelf gericht industriële financiële ondersteuning te realiseren,” invoegen.

VERANTWOORDING

De huidige argumentatie is onvolledig: een te verregaande versoepeling van staatssteunkaders leidt er inderdaad toe dat grote lidstaten met grotere financiële marges het gelijke speelveld kunnen verstoren. Dat wordt echter ook veroorzaakt doordat noodzakelijke investeringen en financiële incentives voor de groene transitie op dit moment nog te weinig op Europees niveau mogelijk gemaakt en gecoördineerd worden. Door die nationale versnippering krijgt het Europese antwoord op de (in se grotendeels lovenswaardige) Inflation Reduction Act in de Verenigde Staten nu nog te vaak het karakter van een subsidiecompetitie tussen individuele lidstaten, met een gebrek aan een overkoepelende visie.

AMENDEMENT Nr. 9

voorgesteld door Staf Aerts, Björn Rzoska en Mieke Schauvliege

Het zevende streepje vervangen door wat volgt:

“– vraagt aan de Vlaamse Regering om ten eerste een einde te maken aan de voortdurende rechtsonzekerheid qua vergunningsprocedures die nu heerst door het jarenlange uitstelgedrag op het vlak van het stikstofbeleid, door de juridische en politieke onzekerheid die heerst over het recente Stikstofdecreet en door de ruimtelijke onzekerheid door het voortdurende uitstel van de beleidskaders van het Beleidsplan Ruimte Vlaanderen; en ten tweede op Europees niveau te ijveren voor efficiënte en effectieve maatregelen die het maximale bereiken op het vlak van industriële transitie, klimaatbescherming en natuurbescherming;”.

VERANTWOORDING

De huidige vraag hangt wat in het luchtledige omdat er niet duidelijk wordt gemaakt aan wie er precies een vraag wordt gesteld. Bovendien wordt de bal over vergunningsonzekerheid onterecht doorgespeeld naar het Europese niveau, terwijl de grootste bron van vergunningsonzekerheid natuurlijk juist het Vlaamse beleid is, onder meer op het vlak van stikstof. Daarnaast wordt er nergens gespecificeerd wat de overregulering in kwestie precies is, wat de gerichtheid natuurlijk sterk vermindert. Daarom wordt verduidelijkt dat Europees beleid effectief en efficiënt moet zijn om de doelstellingen op het vlak van industrieel beleid en klimaat- en natuurbescherming te realiseren.

AMENDEMENT Nr. 10**voorgesteld door Staf Aerts, Björn Rzoska en Mieke Schauvliege****Aan het achtste streepje een punt 5° toevoegen, dat luidt als volgt:**

"5° werk te maken van een samenhangende langetermijnstrategie voor de industriële, energie- en klimaattransitie in het land, in samenwerking met de andere overheden, met als doel de industrie volledig klimaatneutraal en circulair te laten zijn tegen 2050. Een deel van deze strategie behoort een slagkrachtig en breed gedragen transitieplan te zijn met onderbouwde tussentijdse doelen voor uitstootreductie;".

VERANTWOORDING

De Vlaamse overheid legde in 2022 de decretale basis voor een industrieel beleidskader dat moet leiden tot een 'klimaat sprong'. De concrete uitwerking schiet tot nu echter nog te kort. Er moeten dringend een versnelling, meer helderheid en een hoger ambitieniveau komen. De industrie is een belangrijke motor van de economie en welvaart. Op dit moment is er nog een sterke industriële basis. Het is een gigantische uitdaging om de industrie klaar te stomen voor de toekomst. Klimaatneutraliteit en circulariteit worden daarbij beslissende factoren. De mate van succes en de snelheid waarmee de industrie wordt getransformeerd, zullen meebepalen hoe het land er over tien, twintig en dertig jaar uitziet. Als dat lukt, zijn de brede welvaart, jobs en toekomst veiliggesteld. Het zal niet meer voldoende zijn om 'gewoon' de beste auto's, de beste machines of het beste textiel te ontwikkelen. De bijdrage die nieuwe producten en diensten leveren aan klimaatneutraliteit en een lager grondstofgebruik, zal veel belangrijker worden.

Het transitieplan wordt het kompas voor een doelgerichte inzet van middelen, innovatiebeleid, investeringen in infrastructuur, arbeidsmarktbeleid, vergunningen en de ontwikkeling van nieuwe beleidsinstrumenten. Op basis van onderbouwde analyses worden samen keuzes gemaakt over welke industrie het land in de toekomst nodig heeft, hoe die ruimtelijk kan worden ingepast, welke transformaties er nodig zijn en welke nieuwe waardeketens versneld uitgebouwd moeten worden. Daarbij moeten de bestaande waardeketens in vraag worden gesteld.

AMENDEMENT Nr. 11**voorgesteld door Staf Aerts, Björn Rzoska en Mieke Schauvliege****Aan het achtste streepje een punt 6° toevoegen, dat luidt als volgt:**

"6° bij de transitie van de industrie alle maatschappelijke actoren – ondernemingen, werknemers, vakbonden, onderwijs, de diensten voor arbeidsbemiddeling, maatschappelijke organisaties, kennisinstellingen en burgers – volwaardig te betrekken;".

VERANTWOORDING

Een duurzame transitie is alleen mogelijk als alle relevante actoren betrokken worden, zoals ook het Vlaamse regeerakkoord in het kader van het O&O&I-beleid erkent met zijn zogenaamde 'quadriple helix'-model (O&O&I: onderzoek, ontwikkeling en innovatie).

AMENDEMENT Nr. 12

voorgesteld door Staf Aerts, Björn Rzoska en Mieke Schauvliege

Aan het achtste streepje een punt 7° toevoegen, dat luidt als volgt:

"7° geen artificiële tegenstelling te creëren tussen industriebeleid en bescherming van de natuur, en haar verzet op te geven tegen het voorstel tot zogenaamde Natuurherstelwet waarin wordt opgeroepen tot bindende doelstellingen voor het herstel van aangetaste ecosystemen, met name die met de meeste mogelijkheden om koolstof af te vangen en op te slaan en de gevolgen van natuurrampen te voorkomen en te beperken;".

VERANTWOORDING

Zie de verantwoording bij amendement nr. 5.

AMENDEMENT Nr. 13

voorgesteld door Staf Aerts, Björn Rzoska en Mieke Schauvliege

Aan het negende streepje, 2°, een zinsnede toevoegen, die luidt als volgt:

" , om steunregelingen en winstbelastingen binnen Europa zo veel mogelijk te harmoniseren, zodat lidstaten niet tegen elkaar worden uitgespeeld, en om in een voldoende omvangrijke Europese begroting te voorzien om in gerichte steun die de hele EU aanbelangt, ook op Europees niveau te kunnen voorzien;".

VERANTWOORDING

Zie de verantwoording bij amendement nr. 8.

AMENDEMENT Nr. 14

voorgesteld door Staf Aerts, Björn Rzoska en Mieke Schauvliege

Aan het negende streepje, 3°, een zinsnede toevoegen, die luidt als volgt:

" , en dan ook in voldoende middelen te voorzien om op die gebieden die meerwaarde ook ten volle te realiseren;".

VERANTWOORDING

Als het Vlaams Parlement van mening is dat de Europese Unie onderzoek en ontwikkeling maximaal moet valoriseren, dan is het ook noodzakelijk dat daar in de komende begrotingsronden op Europees niveau voldoende middelen voor worden vrijgemaakt.

AMENDEMENT Nr. 15

voorgesteld door Staf Aerts, Björn Rzoska en Mieke Schauvliege

In het negende streepje, 6°, op de derde regel, tussen de woorden "bestaande overeenkomsten uit te breiden" en de zinsnede ". Op die manier" de zinsnede ", en daarbij toe te zien op de volledige implementatie van de zogenaamde Trade Policy Review en van de nieuwe aanpak ten opzichte van handel en duurzame ontwikkeling zoals gepresenteerd in juni 2022 door uitvoerend vice-president en Europees Commissaris voor Handel Valdis Dombrovskis, onder meer met betrekking tot volledig bindende en afdwingbare sociale en ecologische clausules" invoegen.

VERANTWOORDING

De huidige vraag aan de Europese Commissie gaat volledig voorbij aan de paradigmashift op het vlak van handel die de Europese Commissie de voorbije regeerperiode heeft voorgesteld en die als uitgangspunt moet worden genomen om de Europese concurrentiekracht echt te versterken en daarbij sociale rechten en ecologische bescherming te vrijwaren.

AMENDEMENT Nr. 16

voorgesteld door Staf Aerts, Björn Rzoska en Mieke Schauvliege

Aan het negende streepje, 7°, een zinsnede toevoegen, die luidt als volgt:

" , voortbouwend op de Critical Raw Materials Act, en daarbij in het bijzonder aandacht te besteden aan het verhogen van de Europese recyclagecapaciteit; "

VERANTWOORDING

De huidige vraag aan de Europese Commissie gaat volledig voorbij aan de Critical Raw Materials Act die ondertussen werd goedgekeurd. Daarnaast gaat ze voorbij aan de essentiële rol die het versterken van de recyclagecapaciteit speelt in zowel het veiligstellen van de toelevering van essentiële grondstoffen als in het verder ontwikkelen van de recyclagesector als een toekomstgerichte en concurrerende Europese industriële sector.

AMENDEMENT Nr. 17

voorgesteld door Staf Aerts, Björn Rzoska en Mieke Schauvliege

In het negende streepje punt 8° vervangen door wat volgt:

"8° op Europees niveau voort te werken aan een ambitieus energie- en klimaatbeleid, met de Europese Green Deal, RePowerEu en Fit for 55, daarbij in te zetten op een gelijk speelveld door een Europese coördinatie voor de ondersteuning van de energie-intensieve industrie, en daarbij verdere steun te geven aan de samenwerking in het kader van de Noordzeecoalitie; "

VERANTWOORDING

De huidige vraag aan de Europese Commissie hangt wat in het luchtledige door haar vaagheid en gebrek aan referenties aan huidige initiatieven en al bestaande Europese samenwerking.

AMENDEMENT Nr. 18

voorgesteld door Staf Aerts, Björn Rzoska en Mieke Schauvliege

Aan het negende streepje een punt 10° toevoegen, dat luidt als volgt:

"10° een sterk Europees klimaatbeleid als de hoeksteen van de Europese concurrentiekracht te beschouwen. Belangrijke bouwstenen om op verder te bouwen zijn Fit for 55, het Europese pakket circulaire economie, en de 'Green Deal Industrial Plan for the Net-Zero Age'".

VERANTWOORDING

De mate van succes en de snelheid waarmee de industrie wordt getransformeerd, zullen meebepalen hoe het land er over tien, twintig en dertig jaar uitziet. Als dat lukt, zijn de brede welvaart, jobs en toekomst veiliggesteld. Het zal niet meer voldoende zijn om 'gewoon' de beste auto's, de beste machines of het beste textiel te ontwikkelen. De bijdrage die nieuwe producten en diensten leveren aan klimaatneutraliteit en een lager grondstofgebruik, zal veel belangrijker worden. Door voorop te lopen, kunnen de industriële normen worden meebepaald, nieuwe economische activiteiten worden uitgelokt en oplossingen worden geboden voor de grote vragen van deze tijd. Daarom is er nood aan een klimaatpact voor een toekomstgerichte industrie met als centrale pijlers: een samenhangende langetermijnstrategie, de grootschalige uitbouw van hernieuwbare energie, een focus op circulaire en duurzame waardeketens en een rechtvaardige transitie. Alleen op die manier kan de nodige investeringszekerheid worden geboden voor ondernemers en werknemers om samen aan de toekomst te bouwen.

